

Кузьменко Анастасія Олексіївна
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

ЛІНГВО-ВІЗУАЛЬНА МОДАЛЬНІСТЬ АНТИКОРУПЦІЙНИХ РЕКЛАМНИХ СЛОГАНІВ

Для розуміння стану мови та її граматичних форм, фонетичного устрою, структури вокабуляру необхідне комплексне дослідження кожного з явищ мови як результату історичного розвитку, як висновок низки змін та трансформацій. Особливої значущості набуває на сучасному етапі лінгвістики питання еволюції модальності, оскільки модальність є центральною мовною категорією та має універсальний характер. Погоджуємося з О.П. Давидовою, яка зазначає, що модальність пов'язана з важливими аспектами буття та відбиття у свідомості й мові [1, с.76].

Модальна мережа конститується як характеристика тексту у ракурсі реальності – нереальності, об'єктивності – суб'єктивності, дійсності – ймовірності, можливості – необхідності тощо. Модальність явно або неявно висловлює в тексті додаткову інформацію про ступінь обґрунтованості, про його регулятивну або оцінну характеристики, про його логічний або фактичний статус [2, с. 79].

Виокремлюючи в модальності традиційні внутрішній (об'єктивний) та зовнішній (суб'єктивний) типи, варто зазначити, що аранжування антикорупційних слоганів тяжіє до просторіччя та лінгвальної лаконічності, оскільки домінуючим є об'єктивний тип, який виражений переважно імперативним модусом у 90% текстів, хоча трапляються випадки об'єктивного та суб'юнктивного модусу також.

Імперативний модус реалізує не лише спонукання до дії, а й, навпаки, її припинення:

Зазначені салогани мають однаковий когнітивний зміст, хоча й написані різномовно. Лінгвальним складником є наказовий спосіб, що переданий дієсловом «Стоп» / “Stop” – зупинити, візуальним – когнітивно-асоціативний дорожній знак у вигляді червоного кола, який метафоризує припинення дії.

Причинно-наслідковий зв'язок є також показником утворення антикорупційних лозунгів та має формулу «зроби щось + уникни чогось»:

Подібне ілюстрування наголошує на неприпустимості та аморальності корумпованих дій, що зазначається як розбещення – «Корупція розбещує» - стилістично маркована персоніфікація на лінгвальному рівні. На візуальному рівні метафорично співвіднесені вигляд вчительки у латексній масці на робочому місці та корумпованості. Імперативний модус посилює заклик до уникнення неприпустимого дієсловом «Протидій!».

Окрім загальних закликів, можна простежити лінгвокультурний компонент, який наявний у слоганах. Так, для наголошення існування та заходів протидії корупції в Україні ці лозунги можуть бути насичені ілюстративно: жовто-блакитним двоколом – асоціативність з прапором України, відомими національними постатями й таке інше:

Вони б не мовчали...

...і я не мовчатиму

«Вони б не мовчали... і я не мовчатиму» – суб'юнктивна модальність, яка поєднує нереальну (умовність минулого часу) та реальну дійсність (намір майбутнього часу). Цей слоган декодується лише у поєднанні з візуальним складником – портретами Лесі Українки та Тараса Шевченка. Це ті письмен-

ники, які завжди вказували власну думку та підбинтовували народ до дій на покращення стану життя в Україні, до протистояння порушення права та закону. Символічним є і та культурна особливість, що у сучасній Україні саме ці два письменника зображені на грошових банкнотах. Стилістичний оксюморonom поєднує ілюстративний та лінгвальний компоненти, а саме - наявність резинової стрічки на роті у письменників – тобто «Вони б не мовчали», але і сказати вони вже не можуть.

Серед соціальних рекламних лозунгів можна виокремити такі, що зображують життєву кримінальну реальність та відповідальність за вчинення злочину такого характеру як хабарництво / корупція:

Такі слогани містять як пояснення в індикативному модусі модальності «Хабар – це злочин» з візуальним поясненням, що є хабарем, а саме заборонена передача грошей. Існують випадки реклами з візуалізацією поліцейських дій – затримання, що символізується наручниками на грошових банкнотах, а також судовим процесом – молоточок судді, що трощить корупцію.

Іншим видом слоганів є агітуючі, як маніфестують досвід та намір інших людей, щоб змотивувати вчиняти так само:

«Ми за роботу без корупції», «Я не даю хабарі...» - подібні вислови побудовані на основі індикативного модусу з використанням дії від першої особи, що когнітивно наближає реципієнта до зазначених у лозунзі дій. У рекламі «Я не даю хабарі, бо це руйнує країну. Корупції немає виправдань!» власний життєвий досвід посилюється поясненням – наслідковістю, а також психо-емоційним впливом тотального заперечення існування причин задля скоєння злочину такого характеру.

Таким чином, у модальності антикорупційних слоганів домінує індика-

тивний модус, де у спадному порядку йдуть імперативний, індикативний та суб'юнктивний. Усі слогани мають превентивний характер із застосуванням стилістичної маркованості: метафора, персоніфікація, оксюморон. Слогани можуть бути культурно маркованими завдяки візуальному компоненту, а також мати специфіку мотивації до правильності вчинків або роз'яснення наслідків з кримінальним майбутнім.

1. Давидова О.П. Модальність тексту та засоби її вираження. Наукові записки Національного ун-ту «Острозька академія». Сер. Філологічна. Вип. 44. 2014. С.76-79.

2. Смушинська І.В. Категорія суб'єктивної модальності як показник індивідуально-оцінної картини світу. Мовні і концептуальні картини світу. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 1999. Вип. 2. С. 76-81.

Леонова Наталія Валеріївна
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У МЕЖАХ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ЗАПОРУКА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ДІЙ

У сучасному світі антикорупційне законодавство має бути реформованим відповідно до засад світових стандартів. І хоча у методичних рекомендаціях щодо організації роботи із запобігання корупції юридичних осіб, що належать до сфери управління МВС (Харківського національного університету внутрішніх справ) зазначається, що: «Корупційні злочини тягнуть за собою кримінальну відповідальність у межах, визначених Кримінальним кодексом України.

Проте законодавством передбачено також застосування адміністративної і дисциплінарної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією (наприклад, за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, невжиття заходів щодо протидії корупції тощо)» [5; с.7], очевидним є те, що об'єктивно це не завжди відповідає вимогам часу.

З метою запровадження та контролю за виконанням антикорупційних заходів у межах антикорупційного законодавства переважною більшістю ВНЗ, промислових галузей і виробництв було прийнято велику кількість Антикорупційних програм, що мають забезпечувати успішність цього процесу. Це фіксують у своїх працях відомі правознавці: «За рішенням міністра внутрішніх справ України в Юридичних особах започатковано розробку антико-